

Żmigród, dnia 31.03.2023 r.

GOPS.0717.248 .2023

**GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**
ul. 5-140 Żmigród, pl. Wojska Polskiego 5
tel. (071) 385-36-72; 385-35-32
NIP 915-11-66-298 Reg. 005943806

**Pan
Jan Czyżowicz
Przewodniczący
Rada Miejska w Żmigrodzie**

W załączeniu przedkładam sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żmigrodzie za 2022 r.

Z poważaniem

załącznik:

- Sprawozdanie z działalności GOPS Żmigród

Z upoważnienia BURMISTRZA
DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Żmigrodzie
Ewelina Konradska
mgr Ewelina Konradska

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W ŻMIGRODZIE

ZA ROK 2022

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie zwany dalej „Ośrodkiem” jest samodzielną jednostką budżetową gminy i działa na podstawie Uchwały Nr 0007.XLI.349.2018 Rady Miejskiej w Żmigrodzie z dnia 12 września 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żmigrodzie wraz ze zmianą z 2020 r. Celem działania Ośrodka jest wspieranie oraz wzmacnianie osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych poprzez pobudzenie ich potencjału i aktywności oraz ukierunkowanie na rozwiązywanie problemów oraz rozwój. Cele te osiągnęte są poprzez realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz zadań wynikających z innych ustaw przekazanych do realizacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żmigrodzie.

W 2022 roku Ośrodek realizował zadania wynikające z n/w przepisów prawa:

1. Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
2. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
4. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
5. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
6. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
7. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
9. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego,
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
13. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
14. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
15. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
16. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
17. Ustawa z dnia 12 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
18. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
19. Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
20. innych aktów prawnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania gminy własne i własne o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone gminie w zakresie uregulowanym przepisami prawa. Zadania zlecone finansowane są ze środków z budżetu państwa, natomiast zadania własne finansowane są ze środków własnych gminy, przy czym zasiłki stałe, zasiłki okresowe, dożywianie, oraz stypendia o charakterze socjalnym, dotowane są w całości lub w części przez budżet państwa w formie dotacji celowej.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. zatrudnienie w Ośrodku wyglądało następująco:

- I. Dyrektor GOPS – 1 osoba
Zastępca Dyrektora GOPS – 1 osoba

- II. Dział wsparcia rodziny
 - 1. Pracownicy socjalni – 7 osób
 - 2. Asystent rodziny – 2 osoby
 - 3. Pracownik ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 1 osoba

- III. Dział usług opiekuńczych
 - 1. Pracownik administracyjny działu usług opiekuńczych – 1 osoba
 - 2. Opiekun w OPS – 12 osób

- IV. Dział świadczeń pieniężnych
 - 1. Pracownik ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 3 osoby
 - 2. Pracownik ds. dodatku mieszkaniowego pomocy materialnej dla uczniów – 1 osoba

- V. Dział Księgowości i administracji
 - 1. Główny księgowy – 1 osoba
 - 2. Księgowy – 1 osoba
 - 3. Pracownik ds. kadr i płac – 1 osoba
 - 4. Pracownik ds. obsługi sekretariatu – 1 osoba

- VI. Pracownik gospodarczy – 1 osoba

Wszyscy pracownicy posiadają wykształcenie odpowiednie do zajmowanego stanowiska.

ZADANIA WŁASNE GMINY

Celem pomocy społecznej określonym w ustawie o pomocy społecznej, jest wspieranie osób i rodzin w ich wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwiających im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zadaniem pomocy społecznej jest również zapobieganie sytuacjom powodującym zagrożenie wykluczeniem społecznym osób i rodzin.

Adresatami działań pomocy społecznej mogą być osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie rozwiązać przy wykorzystaniu własnych możliwości, zasobów i uprawnień. Obowiązująca zasada subsydiarności (pomocniczości) zakłada, że poszczególne osoby i rodziny powinny przede wszystkim samodzielnie rozwiązywać trudności, a pomoc społeczna winna tylko wspierać ich działania i wskazywać możliwości uzyskania pomocy.

Katalog przyczyn stanowiących przesłankę ubiegania się o wsparcie z pomocy społecznej został wymieniony w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Są to między innymi: bezdomność, sieroctwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, ochrona macierzyństwa i wielodzietność, alkoholizm lub narkomania, zdarzenia losowe czy trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. Nie jest to katalog zamknięty, a jedynie ustawodawca wskazał najczęściej występujące przyczyny trudnych sytuacji życiowych.

Drugim kryterium uprawniającym do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest kryterium dochodowe, które wynosi:

➤na osobę samotnie gospodarującą	776,00 zł
➤na osobę w rodzinie	600,00 zł

Na użytek ustawy przyjmuje się, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 345,00 zł.

Dochody uzyskiwane z gospodarstwa rolnego oraz ze źródeł poza rolniczych podlegają sumowaniu.

Dla przyznania **pomocy pieniężnej**, ustawodawca wymaga wystąpienia łącznie obydwu przesłanek, tj. spełnienia kryterium dochodowego oraz jednoczesnego wystąpienia co najmniej jednej z przesłanek zawartych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Art. 17 ustawy o pomocy społecznej określa zadania gminy w zakresie pomocy społecznej. Podział zadań własnych na obowiązkowe i nieobowiązkowe wynika z dyspozycji zawartych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Zadanie własne polegające na przyznawaniu i wypłacie zasiłków stałych, oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób mających prawo do zasiłku stałego w roku 2022 było dotowane w całości z budżetu państwa.

Zadanie własne gminy polegające na przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków okresowych jest dotowane przez budżet państwa w zakresie gwarantowanej wysokości świadczenia, która w roku 2022 podobnie jak w roku poprzednim wynosiła:

- 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby, a posiadanym dochodem dla osoby samotnie gospodarującej,
- 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem posiadanym.

Dotowane jest również zadanie dożywiania dzieci i młodzieży oraz zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym w wysokości wynikającej z porozumienia zawartego pomiędzy gminą, a Wojewodą, a także pomoc finansowa o charakterze socjalnym dla uczniów.

Z budżetu państwa dotowane jest nadal zadanie własne dotyczące utworzenia i utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dotacje z budżetu państwa przyznane były na mocy przepisów ustawy o pomocy społecznej.

Środki finansowe przekazane na realizację zadań własnych gminy:

Zasiłki stałe	środki przekazane 420.100,00 zł	wykonanie 419.405,01 zł
w tym dotacja	środki przekazane 420.100,00 zł	wykonanie 419.405,01zł
Zasiłki okresowe	środki przekazane 238.900,00 zł	wykonanie 237.628,77 zł
w tym dotacja	środki przekazane 238.900,00 zł	wykonanie 237.628,77 zł

Składki na ubezpieczenie

zdrowotne	środki przekazane 34.957,88 zł	wykonanie 34.839,08 zł
w tym dotacja	środki przekazane 34.957,88 zł	wykonanie 34.839,08 zł

Dożywianie	środki przekazane 46.169,59 zł	wykonanie 45.316,47 zł
w tym dotacja	środki przekazane 28.043,00 zł	wykonanie 27.189,88 zł

Stypendia szkolne

i zasiłki szkolne	środki przekazane 103.781,02 zł	wykonanie 54.625,09 zł
w tym dotacja	środki przekazane 92.000,00 zł	wykonanie 42.844,07 zł

Zasiłki celowe	środki przekazane 178.763,68 zł	wykonanie 178.763,68 zł
-----------------------	---------------------------------	-------------------------

(tylko środki własne)

Koszty pobytu w DPS	środki przekazane 1.225.035,88 zł	wykonanie 1.225.035,88 zł
----------------------------	-----------------------------------	---------------------------

(tylko środki własne)

Dodatki mieszkaniowe	środki przekazane 346.636,55 zł	wykonanie 346.636,55 zł
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------

(tylko środki własne)

Niewykorzystana dotacja w łącznej wysokości 52.094,07 zł została za pośrednictwem gminy przekazana do budżetu państwa.

Niewykorzystanie pełnej kwoty dotacji wynika z braku możliwości precyzyjnego wyliczenia potrzeb w wymienionych wyżej świadczeniach na dwa ostatnie miesiące roku. Wszelkie zmiany planu finansowego są możliwe jedynie do 15 listopada danego roku, natomiast indywidualne wysokości poszczególnych zasiłków są zależne od wysokości posiadanego dochodu świadczeniobiorców. Zasiłki stałe zależne są również od ważnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Każda zmiana dochodu powyżej 10% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie powoduje zmiany wysokości świadczenia podobnie jak i utrata ważności orzeczenia o niepełnosprawności, w tym okresie.

Zadania własne w rozbiciu na poszczególne formy pomocy w latach 2020 – 2022

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie			Liczba świadczeń			Kwota świadczeń w złotych		
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Zasiłki stałe	75	78	72	773	795	735	419.385,00	417.915,40	419.405,01
Zasiłki okresowe	110	102	109	490	572	606	169.687,00	203.445,74	237.628,77
Zasiłki celowe	240	251	240	585	664	646	185.531,00	160.742,64	178.763,68
Schronienie	2	2	1	7	2	4	7.250,00	586,44	5.820,00
Posiłki	56	70	71	268	778	1342	75.408,05	76.193,18	45.316,47
Koszty pobytu DPS	33	33	39	290	356	410	690.283,53	951.125,48	1.225.035,88
Pochówek	3	4	5	3	4	5	7.321,00	11.527,60	15.728,00
Stypendia i zasiłki szkolne	140	116	88	702	625	506	97.744,75	72.460,74	54.625,09
Dodatki mieszkaniowe	208	205	196	1189	1386	1258	240.462,25	284.207,39	346.636,55

Przeciętna wysokość zasiłku oraz okres jego pobierania przez poszczególnych świadczeniobiorców.

Rodzaj świadczenia	Przeciętna wysokość świadczenia			Okres pobierania świadczenia w miesiącach		
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Zasiłki stałe	542,50	525,68	570,62	10,31	10,20	10,20
Zasiłki okresowe	346,30	335,67	392,13	4,45	5,60	5,56
Zasiłki celowe	317,20	284,25	276,72	świadczenia jednorazowe		
Koszt posiłku	9,00	10,00	5,75	5,3	2,60	5,2
Koszty pobytu DPS	2.380,29	2.671,70	2987,89	8,79	10,79	10,51
Stypendia i zasiłki szkolne	139,24	115,94	104,90	10,67	7,33	6,7
Dodatki mieszkaniowe	202,24	205,06	230,80	5,7	5,98	5,87

Pobyt w DPS mieszkańców naszej gminy na dzień 31 grudnia 2022 r.

Nazwa i typ placówki	Adres placówki	Ilość mieszkańców gminy przebywających w placówkach w:	
		2021 r.	2022 r.
DPS Baszków – dla przewlekle psychicznie chorych	Baszków 112 63-760 Zduny	3	6
DPS Drużykowa – dla osób w podeszłym wieku	Drużykowa 16 42-445 Szczekociny	1	1
DPS Krośnice – dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Kwiatowa 9 56-320 Krośnice	2	2
DPS Legnickie Pola – dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Benedyktynów 4 59-241 Legnickie Pola	1	1
DPS Milicz – dla osób w podeszłym wieku	ul. Kombatantów 1 56-300 Milicz	1	1
DPS Oborniki Śląskie – dla osób przewlekle i somatycznie chorych	ul. Kard. Wyszyńskiego 33 55-120 Oborniki Śląskie	14	13
DPS w Osieku – dla osób przewlekle chorych	Osiek 54 63-920 Pakosław	1	1
DPS w Radawiu – dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Żwirowa 1 46-048 Ziębice	1	1
DPS Rościszewice – dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Polna 43, Rościszewice, 55-120 Oborniki Śląskie	7	11
DPS Rościszów – dla osób przewlekle psychicznie chorych	Rościszów 84 58-250 Pieszyce	1	1
DPS Ziębice – dla przewlekle i somatycznie chorych	ul. Kościelna 10-12 57-220 Ziębice	1	0
DPS Wiązów – dla osób w podeszłym wieku	ul. Kościelna 12 57-120 Wiązów	0	1
		33	39

Na dzień dzisiejszy 2 osoby oczekują na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej.

Koszt utrzymania w DPS corocznie ulega zmianie po ogłoszeniu przez starostów kosztów utrzymania mieszkańca na dany rok.

Z powyższych zestawień wynika, że na podobnym poziomie utrzymuje się liczba osób korzystających z zasiłku stałego. Z pomocy w postaci umieszczenia w domu pomocy społecznej

w ostatnim roku skorzystało więcej osób niż w latach poprzednich. Wynika to z faktu, iż coraz więcej osób niesamodzielnych i samotnych zamieszkuje na terenie naszej gminy. Niewiele wzrosła liczba osób korzystających z zasiłków okresowych. Zmalało natomiast zainteresowanie formą pomocy w postaci zasiłków celowych. Wysokość świadczeń jak i czasokres pobierania zasiłków okresowych wyglądają podobnie na przestrzeni ostatnich kilku lat. Wrosły koszty związane z przyznawaniem zasiłków celowych z uwagi na inflację i zapotrzebowanie. Oznacza to, że w systemie pomocy pozostały osoby korzystające z pomocy od kilku lat, zwykle nieposiadające świadczeń na dzieci i nie mające możliwości poprawy swojej sytuacji poprzez podjęcie zatrudnienia z uwagi na wiek, stan zdrowia czy uzależnienie, ale zaczęli również pojawiać się nowi podopieczni. Sytuacja materialna rodzin z dziećmi od 2016 roku poprawiła się w wyniku uzyskania świadczeń wychowawczych. Mimo, iż świadczenia wychowawcze nie są wliczane do dochodu rodziny warunkującego prawo do innych świadczeń z pomocy społecznej, rodziny często nie korzystają ze świadczeń z pomocy społecznej.

Znaczącą pomocą jest również pomoc żywnościowa, w formie paczek żywnościowych, realizowana przez Ośrodek w roku 2020, 2021 i 2022.

Od grudnia 2014 zmieniły się zasady wydawania pomocy żywnościowej w związku z wprowadzeniem Programu Operacyjnego POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Zgodnie z wytycznymi do Programu osoby, które zgłosiły potrzebę uzyskania pomocy w postaci paczki żywnościowej powinny otrzymać skierowanie z Ośrodka Pomocy Społecznej. W minionym roku realizowaliśmy Podprogram 2021.

W roku 2022 skierowanie mogły otrzymać osoby samotne, których dochód nie przekraczał kwoty 1.707,20 zł (220% kryterium dochodowego w pomocy społecznej), a w przypadku rodziny 1.320,00 zł na osobę w rodzinie. Ponadto osoby musiały wykazać spełnienie przesłanki z art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Program jest adresowany do organizacji pozarządowych, których misją jest pomoc osobom najuboższym.

W poprzednim roku w odpowiedzi na wniosek Banku Żywności we Wrocławiu, z uwagi na brak organizacji pozarządowej chętnej do dystrybucji paczek żywnościowych wśród najuboższych na terenie naszej gminy, Ośrodek złożył wniosek na wydawanie żywności w postaci paczek. Zgodnie z obowiązującym Podprogramem pomoc była realizowana przez cały 2022 r. W okresie tym wydano 650 paczek żywnościowych dla potrzebujących mieszkańców Gminy Żmigród. Skład

paczek był różny w zależności od otrzymanej żywności. W skład paczki wchodziły artykuły spożywcze: makaron, ryż, mleko, ser podpuszczkowy dojrzewający, groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, powidła śliwkowe, szynka drobiowa, pulpety w sosie własnym, cukier, olej rzepakowy, herbatniki, konserwy rybne, szynka wieprzowa, pasztet wieprzowy, kabanosy. Na jedną osobę w rodzinie, przypada jedna paczka żywnościowa, w każdej dostawie, do której osoby zostały zakwalifikowane zgodnie z wytycznymi do Programu.

Łącznie w 2022 roku rozdystrybuowaliśmy 13.760,50 ton żywności, obejmując pomocą 650 osób, w tym 279 kobiet i 371 mężczyzn. Liczba dzieci do lat 15, wynosiła 155, a liczba osób powyżej 65 roku życia to 63 osoby.

Dynamika zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej jest różna w przedziale roku kalendarzowego. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej zdecydowanie wzrasta w miesiącach jesienno – zimowych i wczesno wiosennych z uwagi na ograniczenie prac budowlanych i polowych. W okresie letnim prace dorywcze stają się głównym źródłem dochodu rodzin czy poszczególnych osób.

Każde świadczenie z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego, stypendium socjalnego itd. jest przyznawane decyzją administracyjną. Każda zmiana wysokości świadczenia czy jego formy realizacji wymaga wydania nowej decyzji.

W roku 2022 w Ośrodku wydano w sprawach świadczeń pomocy społecznej 1303 decyzje w tym 9 decyzji odmownych. Wydanie każdej decyzji w sprawach pomocy społecznej poprzedzone jest przeprowadzeniem przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego (rodzinnego) w miejscu zamieszkania wnioskodawcy. W ubiegłym roku w związku z COVID – 19, udzielano również pomocy po przeprowadzeniu rozpytania telefonicznego. Zakres zbieranych informacji i dokumentowania sytuacji, a także sposób i miejsce przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego jest określony w ustawie o pomocy społecznej i rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Pracownicy socjalni realizują również zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym biorą udział w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego. Prowadzą monitoring rodzin objętych działaniami Zespołu

Interdyscyplinarnego, który polega na wizytach w miejscu zamieszkania celem ustalenia bieżącej sytuacji rodziny. Z wizyt pracownicy sporządzają notatki, które przekazują przewodniczącemu ZI.

Pracownicy socjalni przeprowadzają także rodzinne wywiady środowiskowe z osobami, które ubiegają się o specjalny zasiłek opiekuńczy z systemu świadczeń rodzinnych oraz z osobami, które otrzymują zasiłek dla opiekuna. Ponadto pracownicy socjalni przeprowadzają również rodzinne wywiady środowiskowe na potrzeby innych instytucji, a także wywiady alimentacyjne u członków rodziny osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym w ramach zadań własnych gminy jest praca socjalna. Praca socjalna jest działalnością zawodową skierowaną na przywrócenie lub wzmocnienie zdolności osób i rodzin do funkcjonowania w społeczeństwie, oraz doprowadzenie ich do samodzielności życiowej i rozwoju. Poza takim definiowaniem pracy socjalnej spotykamy się często z jej szerszym rozumieniem. Praca socjalna jest jedną z form usług socjalnych, oprócz profesjonalnego poradnictwa zalicza się do niej pomoc w załatwieniu spraw codziennych oraz pomoc w utrzymywaniu kontaktów z otoczeniem. Ustawa przewiduje, że w stosunku do osób, które spełniają przesłanki udzielenia pomocy społecznej określone w art. 3 ustawy o pomocy społecznej, praca socjalna może być prowadzona niezależnie od ich sytuacji dochodowej. W art. 25 ustawy o pomocy społecznej nałożono na gminę obowiązek świadczenia pracy socjalnej zmierzającej do umożliwienia kontaktu z otoczeniem osób niepełnosprawnych. Pracownik socjalny we współpracy z organizacjami społecznymi, kościołami, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi, fundacjami i innymi podmiotami pomaga w integracji osób dotkniętych niepełnosprawnością ze środowiskiem. Umożliwia aktywizację zawodową i społeczną tych osób. Prowadzenie pracy socjalnej jest typem aktywności zawodowej i wymaga zdobycia odpowiedniego wykształcenia. Praca socjalna to działanie bogate w różnorodne treści i konteksty, warunkowane potrzebą niesienia pomocy poprzez wsparcie intelektualne i emocjonalne, wkracza w sferę złożonej problematyki wartości nadając jej wymiar etyczny. Wymaga, dla uzyskania najlepszego efektu, właściwego klimatu. Pracownik socjalny musi wykazać się umiejętnością słuchania, wyrozumiałością, zaufaniem, spokojem, jak również ciepłem i współczuciem. W ramach pracy socjalnej z rodzinami, pracownicy socjalni stale współpracują z kuratorami sądowymi i pedagogami szkolnymi. Utrzymują również stały kontakt ze spółdzielniami mieszkaniowymi, PCPR, PUP, ŚDS, Policją, ochroną zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, KRUS i ZUS. W roku 2022 pomocą tylko w formie pracy socjalnej objęto 349 rodzin. Praca socjalna realizowana była poprzez:

- kontakt osobisty, telefoniczny, e-mailowy z instytucjami takimi jak KRUS, ZUS, energetyka, gazownictwo, wodociągi;
- pomoc w wypełnianiu dokumentów celem uzyskania przez podopiecznych emerytur, rent, dotacji, rozłożenie zadłużeń na raty;
- pomoc w podłączeniu gazu, energii elektrycznej, wypełnianiu dokumentacji;
- kontakty osobiste i telefoniczne z Komisariatem Policji, dzielnicowymi;
- monitoringi w sprawie NK;
- pomoc w wypełnianiu dokumentacji celem uzyskania przez podopiecznych np. świadczenia uzupełniającego;
- kontakt z pedagogami szkolnymi, nauczycielami, wychowawcami;
- pomoc w dostarczeniu żywności unijnej dla osób schorowanych i samotnych;
- kontakt osobisty, telefoniczny z Ośrodkiem zdrowia, pielęgniarkami, lekarzami;
- pomoc w uzupełnianiu druków do PCPR, ZUS, realizacja recept;
- kontakt z innymi instytucjami MZGK, Urząd Miejski, Szkoły, Przedszkola, Żłobki, wspólne określenie planu pomocy dla rodzin, pomoc w uzyskaniu wszelkich dotacji np. dodatek mieszkaniowy, zasiłek szkolny;
- kontakty z innymi ośrodkami pomocy społecznej, ustalenie pomocy dla wspólnych podopiecznych, ustalenie zwrotów zasiłku;
- kontakt z PCPR odnośnie ustaleń dat komisji ds. orzekania o niepełnosprawności, ustalenia miejsc dla osób oczekujących na DPS, uzyskanie przez klientów pomocy finansowej, dofinansowania do remontu łazienki, uzyskanie karty parkingowej, likwidacji barier architektonicznych;
- kontakt osobisty, telefoniczny ze stowarzyszeniem Miłosierdzia Św. Wincentego a' Paulo;
- pomoc w poszukiwaniu i ustaleniu miejsc w ośrodkach leczenia odwykowego;
- wsparcie emocjonalne, rozmowy na temat spraw trudnych, poradnictwo;
- pomoc w kontakcie z psychiatrą, psychologiem, prawnikiem;
- kontakt z kierownikiem ŚDS w sprawie uczestników ośrodka wsparcia;
- wsparcie socjalne mieszkańców mieszkania chronionego;
- praca socjalna z uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Żmigrodzie.

Do efektów pracy socjalnej możemy zaliczyć:

- uzyskanie przez podopiecznych własnych świadczeń emerytalnych, rentowych, świadczeń uzupełniających, zasiłków pielęgnacyjnych;
- usamodzielnienie się klientów;

- uzyskanie dodatkowej pomocy z PCPR w formie pieniężnej, zniesienie barier architektonicznych, remonty łazienek, podjazdy;
- uzyskanie sprzętu rehabilitacyjnego, zaopatrzenie w środki medyczne, dofinansowanie z PEFRON;
- utrzymanie abstynencji przez podopiecznych;
- poprawa relacji w rodzinie;
- zbudowanie kontaktu z członkami rodziny opartego na zaufaniu, wiarygodności, czytelności i autentyczności;
- dobre poznanie i zrozumienie rodziny przez pomagającego;
- przekonanie członków rodziny o użyteczności pomocy;
- wzrost poczucia bezpieczeństwa rodziny poprzez rozwiązanie najbardziej palących problemów i obecność życzliwego, zaangażowanego rzeczownika;
- wzrost poczucia sprawczości członków rodziny poprzez udział w rozwiązywaniu swoich spraw;
- wzrost poczucia wartości członków rodziny;
- nauka godzenia się z sytuacją popełniania błędów;
- nauka uczenia się na błędach;
- wzmocnienie wytrwałości w pracy przez członków rodziny;
- wzmocnienie odpowiedzialności za swoje życie i życie osób z rodziny;
- odbudowa poczucia współodpowiedzialności za sytuację bytową rodziny;
- odblokowanie uwagi na inne sprawy poza bieżącymi problemami socjalnymi;
- odbudowanie motywacji i podjęcie przez rodzinę aktywności do uzyskania trwałej zmiany;
- zdobycie zaufania wielu klientów.

Pracownicy socjalni zauważają zmiany w oczekiwaniach osób zgłaszających się do Ośrodka. Większość osób oczekuje od pracownika zainteresowania i poświęcenia czasu na rozmowę o problemach, a nie tylko przyznania świadczenia pieniężnego.

W roku 2022 pomocą społeczną w różnej formie objęto **349 rodzin** z terenu Gminy.

**Liczba i struktura rodzin korzystających z pomocy społecznej
na przestrzeni lat 2020 – 2022**

Lp.	Ilość i struktura rodzin	2020 r.	2021 r.	2022 r.
1	Rodziny ogółem, w tym:	359	369	349
	miasto	142	208	123
	wieś	217	161	226
2	Gospodarstwa jednoosobowe ogółem, w tym:	261 (72,70%)	244 (66,12%)	228 (65,33%)
	miasto	96	109	80
	wieś	165	135	148
3	Rodziny z dziećmi ogółem, w tym:	76 (21,17%)	72 (19,51%)	57 (16,33%)
	miasto	22	29	22
	wieś	54	43	35
4	Rodziny emerytów i rencistów ogółem, w tym:	123 (34,26%)	135 (36,59%)	140 (40,11%)
	miasto	57	66	72
	wieś	66	69	68
5	Rodziny niepełne ogółem, w tym:	13 (3,62%)	38 (10,30%)	29 (8,31%)
	miasto	6	20	13
	wieś	7	18	16

**Katalog głównych przyczyn ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej
na przestrzeni lat 2020 - 2022**

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	2020 r.	2021 r.	2022 r.
		359 rodzin	369 rodzin	349 rodzin
1	Ubóstwo	170 (47,35%)	175 (47,43%)	158 (45,27%)
2	Bezrobocie	139 (38,72%)	130 (35,23%)	120 (34,38%)
3	Niepełnosprawność	112 (31,20%)	113 (30,62%)	103 (29,51%)
4	Długotrwała choroba	257 (71,59%)	284 (76,96%)	271 (77,65%)
5	Potrzeba ochrony macierzyństwa	12 (3,34%)	22 (5,96%)	15 (4,30%)
6	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	20 (5,57%)	23 (6,23%)	18 (5,16%)
7	Alkoholizm	46 (12,81%)	50 (13,55%)	50 (14,33%)
8	Przemoc w rodzinie	11 (3,06%)	14 (3,79%)	3 (0,86%)

Liczba rodzin, które były objęte różną formą pomocy w zakresie uregulowanym ustawą o pomocy społecznej, na przestrzeni ostatnich trzech lat wykazywała niewielkie zmiany. W roku 2022 zaznaczył się spadek liczby rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w porównaniu z poprzednimi latami. Na przestrzeni ostatniego roku wzrosła liczba emerytów i rencistów korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Tendencję wzrostową nadal wykazuje udział gospodarstw jednoosobowych w strukturze rodzin korzystających z pomocy społecznej. Sytuacja gospodarstw jednoosobowych, zwłaszcza w przypadku choroby czy niepełnosprawności jest bardzo trudna.

Ubóstwo oznacza rodziny i osoby objęte pomocą, u których dochód na osobę w rodzinie jest niższy od wymaganego ustawą kryterium dochodowego.

Bezrobocie nie jest już główną przyczyną ubiegania się o pomoc finansową, a tym samym głównym problemem rodzin. Istotną przyczyną przyznania świadczenia jest niepełnosprawność, dotyczy to głównie osób, które nie mają prawa do świadczeń rentowych z powodu niespełnienia kryteriów ustawowych. Nadal wysoko utrzymuje się przesłanka długotrwałej choroby. Szczególnie osoby chore wymagają wsparcia finansowego.

W 2022 r. Ośrodek realizował również zadanie wynikające z ustawy o systemie oświaty, dotyczące naliczania i wypłaty pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym. Wydatkowano na pomoc materialną kwotę 54.625,09 zł w tym 11.781,02 zł stanowią środki własne gminy. Zadanie jest dotowane z budżetu państwa.

Wnioski w sprawie stypendium składane są do 15 września każdego roku, jest to wymóg ustawowy (art. 90n ust. 6 ustawy o systemie oświaty). Warunkiem przyznania stypendium jest spełnienie kryterium dochodowego jak do świadczeń pomocy społecznej, tj. dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty 600,00 zł.

W roku 2022 Ośrodek realizował zadanie gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Wydatkowano kwotę 222.156,80 zł tytułem współfinansowania pobytu 27 dzieci z terenu naszej gminy w pieczy zastępczej.

W roku ubiegłym otrzymaliśmy jedynie 1.000,00 zł dofinansowania w ramach programu Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na zatrudnienie asystenta rodziny. Ze środków własnych gminy zatrudniliśmy 2 asystentów rodziny, którzy obejmowali swoim działaniem 11 rodzin, w których występowały problemy wychowawcze. Zwykle rodziny te są rodzinami wieloproblemowymi, wsparcie asystenta rodziny ma na celu wzmocnienie funkcji wychowawczej rodziny, aby zapobiec umieszczeniu dziecka w pieczy.

Zgodnie z Uchwałą nr 0007.XXI.273.2020 Rady Miejskiej w Żmigrodzie z dnia 26 listopada 2020r. w sprawie określenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym, Gmina Żmigród prowadzi mieszkanie chronione, utworzone na mocy Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Jednostką nadzorującą realizację w/w zadania jest GOPS Żmigród. Mieszkanie znajduje się w budynku położonym w Borzęcinie 10, 55-140 Żmigród i prowadzone jest od 04.01.2021 roku. Powierzchnia użytkowa mieszkania chronionego wynosi 100 m², składa się ono z:

- trzech pokoi mieszkalnych dwuosobowych;
- pomieszczeń wspólnych, tj.:

- salonu,
- kuchni,

- łazienki wraz z WC.

Mieszkanie wyposażone jest w instalację wodną, kanalizacyjną, elektryczną oraz wszelkie niezbędne instalacje. W mieszkaniu znajdują się niezbędne meble i podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego. Jednocześnie w mieszkaniu nie może zamieszkiwać więcej niż sześciu użytkowników.

Mieszkanie chronione zostało utworzone w celu:

- wsparcia procesu usamodzielniania osób z niepełnosprawnością,
- wsparcie w codziennym funkcjonowaniu osób z niepełnosprawnością, w celu wyuczenia podstawowych czynności.

W ubiegłym roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żmigrodzie realizowane były usługi opiekuńcze dla osób chorych i niesamodzielnych. Opiekę nad chorymi w domu w 2022 roku sprawowało 12 opiekunek domowych, świadcząc usługi w środowisku dla 61 osób. Osoby starsze, chore, pozbawione opieki ze strony rodziny czy samotne, wymagają opieki ze strony Gminy. W poprzednim roku na realizację w/w zadania wydatkowo kwotę 953.017,75 zł. Ponadto kontynuowano realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Usługi były realizowane dla trójki dzieci i pozyskano 51.990,00 zł środków finansowych na ten cel.

GOPS Żmigród jest zobowiązany do sprawienia pogrzebu i pochówku osób, które nie posiadają osób bliskich, albo osoby bliskie nie chcą dokonać pogrzebu. Na świadczenie usług pogrzebowych w zakresie sprawiania pogrzebu zmarłym, których pochowanie zleca Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie, zawarta była umowa pomiędzy GOPS Żmigród, a Zakładem Pogrzebowym Andrzej Maliszewski, 55-140 Żmigród, ul. Willowa 10c.

Zgodnie z umową Wykonawca zobowiązany jest do:

- 1) wykonania usługi sprawienia pogrzebu w zakresie:
 - zapewnienia miejsca na grób (wykopanie grobu),
 - zapewnienie trumny drewnianej;
- 2) w przypadku kremacji:
 - zapewnienie trumny kremacyjnej, zapewnienie urny.

Ponadto Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia tabliczki identyfikacyjnej, krzyża, przewiezienia zwłok autokarawanem z miejsca zgonu, do miejsca pochówku (w tym koszt worka na

ciało), przechowania ciała w chłodni, przygotowania zmarłego do pochówku, łącznie z ubraniem, zapewnienie i rozwieszenie 2 szt. nekrologów, zapewnienie obsługi pogrzebu oraz ceremonii pogrzebowej (wpuszczenie ciała do grobu, zasypanie i zamknięcie grobu, złożenie urny z prochami)

Podstawą sprawienia pogrzebu jest zlecenie pisemne wystawiane przez GOPS Żmigród określające miejsce pochówku, jak również zakres wykonanych usług. Po otrzymaniu zlecenia Wykonawca ma obowiązek niezwłocznie podjąć czynności związane ze sprawieniem pogrzebu. W 2022 roku sprawiono pochówek dla 5 osób. Kwota środków finansowych przeznaczonych na ten cel wynosiła 15.728,00 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie w 2022 r. realizował Program "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2022 ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Na w/w cel pozyskaliśmy 97.920,00 zł z SFWON, a wydatkowano 93.354,89 zł. Wydatkowanie środków na poziomie 95,34% związane jest z tym, iż w grudniu 2022r. zmarł jeden z beneficjentów zadania i nie szukano już kolejnej osoby w jego miejsce.

W ramach realizacji zadań świadczone były usługi wytchnieniowe w ramach pobytu dziennego, skierowanego do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, niekorzystających z innych form usług.

Realizowane zadania z zakresu opieki wytchnieniowej na terenie Gminy Żmigród spełniały wszystkie oczekiwania opiekunów osób zależnych. Mocną stroną Programu jest kompleksowość działań, mających na celu zapewnienie:

- osobie zależnej fachowej opieki,
- opiekunom osób zależnych wytchnienia.

W 2022 roku, w ramach realizacji zadania, przeprowadzono usługę wytchnieniową, w postaci pobytu dziennego, dla 10 opiekunów osób zależnych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Działania realizowane były w formie usługi w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

Podczas kompleksowych form wsparcia, opiekunowie, oprócz konkretnej wiedzy, zyskali motywację i siłę do sprawowania opieki nad osobą zależną, a przy tym nabyli umiejętności zatroszczenia się o swoje potrzeby i nauczyli się szukać i doświadczać wytchnienia. Opiekunów łączy z osobami zależnymi bardzo silna więź emocjonalna oraz poczucie obowiązku, by opiekować się nimi do końca życia. Swoje życie organizują wokół osoby bliskiej, zapominając o własnych potrzebach i planach życiowych.

W pierwszym etapie udziału w Programie, trudnością dla opiekunów było podjęcie decyzji o wyjściu z domu, aby szukać wsparcia dla siebie. Decyzja ta wiązała się z przełamaniem dotychczasowych schematów, jak również z powierzeniem opieki innej osobie, co często dla opiekunów nie było łatwe. Na początku trudno było opiekunom otworzyć się przed grupą i podzielić się swoimi problemami, których często nie potrafili nazwać. Podczas spotkań uświadomili sobie, że wszyscy doświadczają podobnych uczuć, emocji i nie wierzyli, że mogą sobie pozwolić na doświadczenie ulgi i wytchnienia.

Pośrednio to również osoby zależne zyskały na poprawie jakości opieki, bowiem opiekunowie poprawili swoje samopoczucie i stan zdrowia. Osoby z niepełnosprawnością otrzymały ponadto szansę podtrzymania nabytych umiejętności.

Korzyści dla opiekunów związane z wprowadzeniem usługi wytchnieniowej to ponadto:

- uwalnianie czasu i nauczenie jak z niego korzystać,
- spokój psychiczny, świadomość, że osoba zależna znajduje się pod opieką,
- ciekawe i aktywne spędzanie czasu poza domem,
- integracja i zacieśnienie więzów między członkami Programu.

W realiach gminy Żmigród kluczowe znaczenie ma maksymalnie efektywne wykorzystanie istniejącego potencjału oraz koordynacja działań pomiędzy wszystkimi podmiotami realizującymi lub mogącymi realizować usługi na rzecz osób zależnych i ich opiekunów.

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie realizował Program Asystent Osobisty osoby Niepełnosprawnej, którego celem było zapewnienie:

- 1) możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- 2) ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia;
- 3) przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

Efektem realizacji Programu na terenie gminy była bezpośrednia pomoc 15 osobom z niepełnosprawnościami, które wymagają pomocy asystenta. Usługi asystenta w szczególności polegały na pomocy asystenta w:

- wyjściu, powrocie w wybrane przez uczestnika Programu miejsce, na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne,
- pomoc w zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- załatwieniu spraw urzędowych,
- nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami oraz korzystaniu z dóbr kultury.

Rezultatem realizacji celu jest ilość osób biorących udział w zadaniu, które zostało zrealizowane w 100%. Trzydzieści osób z niepełnosprawnościami miało możliwość uczestniczenia w życiu społecznym i kulturalnym. Mogły nawiązywać kontakty interpersonalne oraz integrować się z lokalną społecznością. Ponadto nabyły nowe umiejętności. W ten sposób została osiągnięta zmiana społeczna tej grupy osób.

W Programie udział wzięło 12 osób niepełnosprawnych z orzeczeniem o stopniu znacznym i 3 osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym. Łącznie zrealizowana 10.080 godzin usługi. Źródłem finansowania Programu były środki zewnętrzne, pozyskane z Funduszu Solidarnościowego w kwocie 411.264,00 zł. Dotacja została wykorzystana w 100%.

W poprzednim roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie, wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców kontynuował działania „Szkoły dla rodziców”.

Celem zajęć było:

- wspieranie rodziców w pełnieniu ich funkcji opiekuńczych, wychowawczych, w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi;
- nauka umiejętności dialogu i kształtowania relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu;
- budowanie więzi rodzic – dziecko;
- doskonalenie umiejętności porozumiewania się z dziećmi;
- refleksja nad własnymi postawami wychowawczymi;
- wymiana doświadczeń.

W zajęciach udział wzięło 14 rodziców dzieci w wieku szkolnym, nie tylko klientów GOPS. Nabór uczestników zajęć był otwarty i mogli w nim wziąć udział wszyscy chętni mieszkańcy. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem. Odbływały się w formie stacjonarnej.

Program „Szkoła dla Rodziców” opiera się na teorii systemowego ujęcia rodziny i podstawach psychologii komunikacji interpersonalnej. System rodzinny charakteryzuje się między innymi ważną cechą – cyrkularnością, która oznacza, że relacje międzyludzkie nigdy nie są jednostronne, a zachowanie jednej osoby ma wpływ na cały rodzinny układ. W konsekwencji rodzina jest strukturą niesprowadzalną do sumy poszczególnych części, tj. członków rodziny, lecz stanowi dynamiczny system kształtowany przez wzajemne relacje. Sposób pełnienia przez rodzinę funkcji wychowawczych oraz wynikające z tego skutki oddziaływań na dziecko zależą w znacznej mierze od postaw ojca i matki w stosunku do dziecka.

W bieżącym roku ponownie planujemy prowadzić zajęcia „Szkoły dla rodziców”. Zależy nam na kontynuacji realizacji zadania.

Dzięki zaangażowaniu Dyrektora Ośrodka i poszukiwaniu nowych rozwiązań pomocowych dla mieszkańców gminy, udało się w 2022 roku kolejny raz zrealizować cykl seminariów inspirujących, których celem było wspieranie dorosłych w budowaniu świadomych relacji dorosły – dziecko.

Projekt był w pełni sfinansowany przez Fundację Magovox oraz objęty patronatem Fundacji Family – lab Polska. Obejmował 6 dwugodzinnych spotkań tematycznych o charakterze wykładowym z nieograniczoną przestrzenią na zadawanie pytań.

Zakres tematyczny spotkań to:

1. AGRESJA – NIEBEZPIECZNE TABU

Zachowania agresywne u dzieci nie są przejawem złego charakteru, lecz ważnym sygnałem dla rodziców i nauczycieli. Czasami wskazują na chwilową frustrację, innym razem na głębszy problem. Na dorosłych spoczywa obowiązek zrozumienia tego przekazu oraz nauczenie dzieci przekształcania agresji w konstruktywne działanie.

Seminarium obejmowało odpowiedzi na pytanie:

- Czym jest agresja u dzieci?
- Skąd się bierze?
- Jak właściwie na nią reagować?
- Jak nauczyć dziecko radzenia sobie z silnymi emocjami?

2. SZTUKA MÓWIENIA NIE Z CZYSTYM SUMIENIEM

Szczere i stanowcze NIE jest często lepsze dla dziecka niż wymuszone TAK. Wiele konfliktów i trudności w rodzinie powstaje wtedy, gdy rodzice nie są w stanie odmówić dziecku, chociaż chcieliby to zrobić. Podczas seminarium można było dowiedzieć się, na czym polega sztuka mówienia NIE. Wyjaśniono, że konfrontacja z odmową i sprzeciwem to jeden z warunków wychowania silnych i świadomych swojej wartości dzieci.

Seminarium obejmowało odpowiedzi na pytania:

- Dlaczego mówienie NIE przychodzi nam z takim trudem?
- Na czym polega sztuka odmawiania dzieciom?
- Jakich słów używać, kiedy chcemy czegoś zabronić?
- Jak radzić sobie z dziecięcą frustracją?
- Czy dorosłe NIE może podlegać negocjacom?
- Czy dziecko też ma prawo mówić NIE?

3. JAKIEGO PRZYWÓDZTWA POTRZEBUJĄ DZIECI?

Gdy dorośli rezygnują ze swej przywódczej roli, dzieje się to ze szkodą dla całej rodziny. Dzieci potrzebują przewodnictwa dorosłych – nie ma, co do tego najmniejszej wątpliwości. Rozwijają się źle w rodzinach i relacjach, w których nie mogą na nie liczyć. Bardzo ważnymi zagadnieniami stają się przy okazji rozmawiania o przywództwie – autorytet osobisty i język osobisty – warto przyjrzeć im się uważnie.

Seminarium obejmowało odpowiedzi na pytania:

- Jakie wartości pomagają w byciu dobrym przywódcą?
- Jak dorośli mają przejąć przywództwo?
- Na czym polega i dlaczego tak ważna jest godność wychowawcy/rodzica i dziecka?
- Czego mogą nauczyć nas dzieci?

4. JESTEM OK – TAKI, JAKI JESTEM

Jak dzieci rozwijają zdrowe poczucie wartości? Przybywa rodziców, którzy obawiają się, że ich dziecko mogłoby paść ofiarą nieodpowiedniego towarzystwa lub uzależnienia od gier i alkoholu. Dzieje się tak, ponieważ żyjemy w czasach, w których atakowani jesteśmy obrazem tak zwanej „trudnej młodzieży”, więc nasze obawy są jak najbardziej uzasadnione. Powinniśmy jednak zdać sobie sprawę, że wszelkie uzależnienia i destrukcyjne zachowania są przede wszystkim wyrazem braku poczucia wartości.

Seminarium obejmowało odpowiedzi na pytania:

- Czym jest i jak rodzi się poczucie wartości?

- Czym poczucie wartości różni się od pewności siebie?
- Jak poczucie własnej wartości dorosłych wpływa na dziecko?
- Czy dorosły, który nie rozwinął poczucia wartości u siebie jest w stanie rozwinąć je u dziecka?

5. NASTOLATEK W RODZINIE – KIEDY KOŃCZY SIĘ WYCHOWANIE?

Wielu rodziców przechodzi dreszcz na samą myśl, że niedługo przyjdzie im mieszkać pod jednym dachem z nastolatkiem. Zachowania młodzieży tak bardzo odbiegają od tego, czego byśmy sobie, jako rodzice życzyli, że często załamujemy ręce, stając w obliczu tego, co dzieje się z naszym dzieckiem. Jedynym, co nam wtedy przychodzi do głowy jest zwiększenie kontroli rodzicielskiej i turbowychowanie. Jednak oba te rozwiązania na pewno nie przyniosą spodziewanych rezultatów.

Seminarium obejmowało odpowiedzi na pytania:

- Jeśli nie wzmożona kontrola to, co?
- Jak reagować, gdy nastolatek łamie ustalone reguły?
- Ile odpowiedzialności mogą udźwignąć nastolatki?
- Co robić, gdy nastolatek nie radzi sobie w szkole?
- Czy można odbudować nadszarpnięte zaufanie?
- Kiedy miłość rodziców zmienia się w obsługę?

6. DZIECKO W SZKOLE

Seminarium obejmowało odpowiedzi na pytania:

- Jak wspierać dziecko w obliczu szkolnej presji?
- Jak raz na zawsze powiedzieć stop kłótniom o zadania domowe?
- Jak oddać dziecku odpowiedzialność za obowiązki szkolne?
- Jak reagować na skargi płynące ze szkoły?
- Jak wspierać wewnętrzną motywację dziecka do nauki?
- Co z zajęciami dodatkowymi?

Spotkania seminaryjne realizowane były raz w tygodniu i cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców, którzy chętnie brali w nich czynny udział. Realizatorem zajęć była Pani Katarzyna Kubiczek, pedagog, socjoterapeutka oraz certyfikowana trenerka Familylab Association, międzynarodowej organizacji założonej przez duńskiego pedagoga i terapeutę Jespera Juula.

W poprzednim roku realizowano także cykl zajęć dla rodziców „Pozytywna Dyscyplina”. Jej korzenie sięgają psychologii indywidualnej austriackiego psychoterapeuty Alfreda Adlera, który jako jeden z pierwszych zainteresował się jednostką w szerszym kontekście społecznym i uważał, że wszyscy ludzie mają jedno podstawowe pragnienie: chcą czuć, że przynależą i że są ważni.

Pozytywna Dyscyplina dostarcza rodzicom gotowych narzędzi i technik do pracy nad sobą i do pracy z dzieckiem. Pozytywna Dyscyplina została stworzona, aby kształcić młodych ludzi do bycia odpowiedzialnymi, pełnymi szacunku i zaradności członkami społeczeństwa.

Metoda ta uczy ważnych umiejętności społecznych i życiowych w zachęcający dla dzieci i dorosłych, pełen szacunku sposób (w tym rodziców, nauczycieli, dostawców opieki nad dziećmi, młodych pracowników, i inne osoby). Jest oparta o najlepiej sprzedającą się i niezwykle popularną od 30 lat i ciągle aktualizowaną książkę „Pozytywna Dyscyplina” autorstwa dr Jane Nelsen i współautorów Lynn Lott, Cheryl Erwin i innych.

Najnowsze badania mówią, że dzieci od chwili narodzin są „zaprogramowane” na szukanie łączności z innymi. Dzieci, które czują więź ze swoją społecznością, rodziną i szkołą wykazują mniej skłonności do nieadekwatnych zachowań i złego zachowania. Aby odnosić sukcesy, będąc członkiem swojej społeczności, dzieci muszą nauczyć się niezbędnych umiejętności społecznych i życiowych.

Pozytywna Dyscyplina pomaga rodzicom:

- zrozumieć swoje dzieci,
- wspierać ich naturalny potencjał,
- wychowywać je na mądrych, pewnych siebie, odpowiedzialnych i wrażliwych dorosłych,
- skutecznie radzić sobie z codziennymi trudnościami, takimi jak ubieranie się, wychodzenie z domu, sprzątanie, mycie zębów i tym podobne.

Pomaga dzieciom poczuć łączność i przynależność, pomaga im poczuć, że są ważne w rodzinie i społeczności. Jest jednocześnie pełna szacunku i wymagająca, miękka i zdecydowana w tym samym czasie, czyli twarda dla problemu i miękka dla osoby. Jest skuteczna długofalowo bierze pod uwagę to, co dziecko myśli, czuje, czego się uczy i jakie podejmuje decyzje o sobie samym i o swoim świecie i jak decyduje się postępować w przyszłości, aby przetrwać i odnosić sukcesy. Uczy ważnych umiejętności społecznych i życiowych, szacunku, dbania o innych, rozwiązywania problemów, współpracy oraz umiejętności wnoszenia wkładu i bycia pożytecznym w domu,

przedszkolu, szkole i większej społeczności. Zaprasza dzieci do odkrywania, jak bardzo są zdolne i kompetentne, zachęca je do konstruktywnego używania swojej osobistej siły i autonomii.

Program obejmował następujące tematy:

1. Pozytywne podejście. Jak być rodzicem uprzejmym i stanowczym jednocześnie.
 - Czym jest Pozytywna Dyscyplina?
 - Pozytywna Dyscyplina jako program rozwijania umiejętności społeczno – emocjonalnych u dzieci.
 - Asertywność w wychowaniu – jak stawiać granice i je egzekwować.
 - Jak dbać o swoje potrzeby?
 - 4 style wychowawcze i jakim rodzicem Ty jesteś?
 - Jak nasze zachowanie wpływa na zachowanie dzieci i czym jest prywatna logika Adlera.

2. Jak się zachowujesz, kiedy się stresujesz?

- Co to jest mózg gadzi i jak wpływa na nasze zachowanie.
- Jak dbać o siebie by mieć więcej cierpliwości na co dzień.
- Techniki Pozytywnej Dyscypliny – pozytywna przerwa dla dziecka i rodzica.
- Komunikacja empatyczna z dzieckiem.

3. Budowanie osobistej mocy dziecka.

- Pytania pełne ciekawości – jak ich używać?
- Jak zachęcać do współpracy bez rozpieszczania.
- Wszyscy są różni i każdy jest ważny – rzecz o słabych i mocnych stronach.

Warsztaty były przeznaczone dla rodziców dzieci w wieku 2 – 8 lat. Udział w nich wzięło 30 rodziców zamieszkałych na terenie gminy Żmigród. Wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem i w bieżącym roku planowana jest kontynuacja zajęć.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie w poprzednim roku realizował II edycję Mikołajkowej paczki dla Seniora. Paczki były dostarczane do podopiecznych Ośrodka, osób zamieszkałych bez najbliższych, starszych, chorych i samotnych. Zbieraliśmy żywność, która miała

długi termin przydatności do spożycia, słodczyce, środki ochronne, kosmetyki i środki czystości. Akcja trwała przez miesiąc i cieszyła się dużym zainteresowaniem. Mieszkańcy gminy, którzy zaangażowali się w nią wykazali się ogromnym sercem i wrażliwością. Dzięki zaangażowaniu ludzi dobrej woli, udało się zorganizować około 80 paczek dla żmigrodzkich seniorów, które zostały przekazane najstarszym mieszkańcom gminy w Mikołajki, tj. 06.12.2022r.

Pracownicy Ośrodka w poprzednim roku, podobnie jak w poprzednich latach chętnie angażowali się w różnego rodzaju akcje charytatywne, pomocowe itp. Braliśmy udział we wsparciu zbiórek na koszty leczenia, leki, rehabilitację i inne potrzebne wydatki dla nieuleczalnie chorych dzieci z terenu naszej gminy. W ramach pomagania, oprócz wpłat środków finansowych na specjalnie do tego przygotowane rachunki bankowe, braliśmy udział w różnego rodzaju wydarzeniach, challenger itp.

W ubiegłym roku zorganizowano także „Żmigrodzki Festiwal Pozytywnych Relacji” czyli Festiwal, który daje pozytywnego kopa.

Mając na uwadze fakt, że dobre relacje są jednymi z ważniejszych czynników chroniących przed uzależnieniami, chcieliśmy zainicjować cykl wydarzeń służących wzmocnieniu więzi rodzinnych, międzypokoleniowych i koleżeńskich. Chcieliśmy pod jednym hasłem „Żmigrodzkiego Festiwalu Pozytywnych Relacji” zbudować sieć inicjatyw, które nastawione były na budowanie i wzmocnienie relacji ze sobą, z innymi, w związkach i z dziećmi.

Głęboko wierzymy, że dobre relacje mają wartość ochronną dlatego też chcieliśmy upowszechniać wiedzę o komunikacji, wzmocnieniu więzi i wzajemnym wspieraniu się. W ramach Festiwalu odbyły się między innymi warsztaty międzypokoleniowe, koncerty profilaktyczne dla młodzieży i spektakle teatralne dla dzieci.

W dniu 07.11.2022 r. w ZPK odbył się spektakl teatralny dla dzieci przedszkolnych oraz klas I – II szkół podstawowych z terenu gminy Żmigród. Przedstawienie miało charakter profilaktyczny.

W dniu 22.11.2022 w ZPK odbył się koncert profilaktyczny zespołu **Poziom 600**. Zespół jest od wielu lat muzycznym ambasadorem, animatorem i kontynuatorem ogólnopolskich kampanii profilaktycznych: „Alkohol kradnie wolność”, „Stop narkomanii”, „Narkotyki – nie wchodzę” czy „Zachowaj trzeźwy umysł”. W wydarzeniu udział wzięli uczniowie klas VIII szkół podstawowych oraz uczniowie Powiatowego Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Żmigrodzie.

W dniu 21.12.2022r. zaprosiliśmy uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz uczniów Powiatowego Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Żmigrodzie na program profilaktyczny „Nie zmarnuj swojego życia”. Program ten to:

- 90 minutowe dynamiczne spotkanie dwóch raperów (Bęsia i Dj Yonasa) z młodzieżą;
- uświadamiające spotkanie, na którym przedstawiane są własne historie, miniwykłady profilaktyczne oraz muzyka hip-hopowa;
- promocja uniwersalnych wartości w życiu.

Ponadto w Przedszkolu Zielona Dolina w Żmigrodzie odbyły się zajęcia dla dzieci oraz osób dorosłych wzmacniające relacje międzypokoleniowe.

Żmigrodzka Rada Seniorów oraz Klub Seniora „Pałacyk” ze Żmigrodu także postanowili włączyć się w Festiwalowe zajęcia. Czytali bajki najmłodszym mieszkańcom gminy oraz zorganizowali pokaz gołębi dla nich.

W dniu 24 grudnia 2022 r. GOPS Żmigród, wspólnie ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Żmigrodzie, zorganizował czwartą wigilię na żmigrodzkim rynku. Podczas Wielkiej Wigilii wszystkich Żmigrodzian, mieszkańcy mieli możliwość wspólnego spotkania się, złożenia sobie życzeń, skosztowania potraw wigilijnych oraz otrzymania pakietów żywnościowych (paczek), z potrawami wigilijnymi. Łącznie wydano 300 szt. paczek wigilijnych. Wszyscy uczestnicy spotkania mieli możliwość integracji z innymi uczestnikami spotkania. Poza tym osoby najbardziej potrzebujące mogły w tym szczególnym dniu poczuć się mniej samotne i odrzucone

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie od marca 2018 r. aktywnie prowadzi portal społecznościowy Facebook. Portal cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców, coraz więcej osób korzysta z niego i w ten sposób komunikuje się z pracownikami Ośrodka. Uważamy, iż jest to dobry kanał komunikacyjny i warto iść z duchem czasu. Mieszkańcy na bieżąco śledzą informacje, które są tam umieszczane, odpowiadają na nasze apele, konkursy itd.

W 2022 r., podobnie jak w roku poprzednim, z inicjatywy Dyrektora GOPS Żmigród, mieszkańcy gminy mogli wziąć udział w Programie „Koperta życia”. „Koperta życia” to karta, w której podaje się informacje dotyczące jej właściciela – dane osobowe, numer telefonu do bliskiej osoby, przebyte choroby, zażywane leki i uczulenia. Kartę wkłada się najczęściej do lodówki, na której umieszcza się naklejkę z nadrukiem „Koperta życia”. Umieszczenie koperty w miejscu

widocznym i dostępnym umożliwia służbom medycznym w razie wypadku lub załabnięcia, a także Policji, Straży Pożarnej, Straży Miejskiej czy służbom socjalnym szybki dostęp do podstawowych informacji o seniorze. Dlaczego w Iodówce? Bo jest to urządzenie, które znajdziemy w każdym domu i ze względu na spore rozmiary – łatwe jest do znalezienia. „Koperta życia” przyspiesza ratownikom medycznym dostęp do ważnych informacji medycznych mogących uratować życie, ułatwia pracę innym służbom oraz zwiększa poczucie bezpieczeństwa osób starszych. Celem programu jest ujednoczenie karty informacyjnej, tak by w całym kraju akcja jednoznacznie się kojarzyła. Zależało nam, aby dotrzeć z informacją do jak największej liczby osób, by „Koperty życia” stały się dobrą praktyką w domach ludzi starszych. W poprzednim roku rozdyskrebowano około 500 szt. „Kopert”.

Ubiegły rok, podobnie jak rok 2021, był bardzo trudny dla pracowników pomocy społecznej, z uwagi na stan epidemii w kraju. Od marca 2020 r., każdego dnia (również w weekendy i święta) byliśmy w stałym kontakcie z osobami objętymi kwarantanną/izolacją. To głównie pracownicy GOPS, przy współpracy z Policją i Ochotniczą Strażą Pożarną nieśli pomoc osobom, które jej wymagały. Dyrektor Ośrodka kontaktowała się telefonicznie z każdą osobą, która była objęta kwarantanną, czy izolacją. Zdarzały się dni, iż takich osób było ponad 400. Pomagaliśmy w zakupie żywności, leków, środków higienicznych, przy wyprowadzaniu zwierząt, organizując pomoc psychologiczną lub medyczną. Ten czas wspominamy jako wzmożony okres pracy, który trwa nadal i nie wiadomo, kiedy się zakończy. Mieszkańcy poprzez aplikację KWARRANTANNA lub telefonicznie kontaktowali się z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i prosili o pomoc w różnych, czasami błahych sprawach. Zdarzały się również telefony od osób, które nie wymagały pomocy, ale chciały sprawdzić jak działa system. Każde zgłoszenie było załatwiane niezwłocznie, w ciągu kilku godzin, niezależnie od pory dnia czy nocy.

Oprócz niesienia pomocy osobom objętym kwarantanną czy izolacją byliśmy również zaangażowani w pomoc osobom starszym, w ramach rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów”. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” był realizowany na terenie gminy Żmigród w okresie 28.04.2022r. – 31.12.2022r. i stanowił odpowiedź na wyzwania, jakie stawiają przed nami zachodzące procesy demograficzne. Ponadto był elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Celami Programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie gminy oraz

poprawa poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Pierwszym etapem realizacji Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” było przygotowanie pisemnej procedury udzielania wsparcia, w której wyznaczono cel Programu, adresatów, do których jest on skierowany oraz zakres podmiotowy i przedmiotowy.

Na terenie gminy Żmigród w 2022 roku realizowano Program w podziale na Moduł I i Moduł II.

W ramach Modułu I pracownicy GOPS Żmigród kontaktowali się telefonicznie z seniorami, weryfikowali ich zgłoszenia i ustalali formę wsparcia. Następnie pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żmigrodzie organizował i realizował zapotrzebowanie zgłoszone przez Seniora. Nie znaleziono wolontariuszy, którzy chcieliby podjąć się zadań Programu. Starano się reagować niezwłocznie na każde zgłoszenie seniora. Zgłoszenia było realizowane w ciągu max 10 godzin.

Pracownicy realizowali dla seniorów:

- a) zakup i dostarczenie artykułów podstawowej potrzeby w tym artykułów spożywczych, środków higieny osobistej, środków czystości itp.;
- b) zakup i dostarczenie leków;
- c) umawianie wizyt i rejestrację do lekarzy;
- d) pomoc w zorganizowaniu transportu na szczepienia;
- e) pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu;
- f) pomoc w ustaleniu konsultacji i wsparcia psychologicznego/terapeutycznego;
- g) wsparcie seniorów objętych Programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi;
- h) pomoc w załatwieniu podstawowych spraw urzędowych;
- i) pomoc w innych sprawach, które dla seniorów były ważne, a trudne do samodzielnego wykonania.

Rzeczywista liczba zarejestrowanych zgłoszeń osób w wieku 65 lat i więcej wynosiła 161 i były to zgłoszenia osób, skierowane bezpośrednio do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żmigrodzie (zarejestrowane poza infolinią). Wszystkie z tych osób uzyskały wsparcie, zgodnie z własnymi oczekiwaniami.

Na realizację Modułu I Programu pozyskano dofinansowanie w kwocie 97.179,33 zł (słownie: dziewięćdziesiąt siedem tysięcy sto siedemdziesiąt dziewięć 33/100 zł), a wydatkowano ją na:

- a) dodatki dla 16 pracowników GOPS – 67.114,10 zł (słownie: sześćdziesiąt siedem tysięcy sto czternaście 10/100 złotych);
- b) pozostałe wydatki, w tym paczki świąteczne z artykułami żywnościowymi – 29.244,66 zł (słownie: dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście czterdzieści cztery 66/100 złote).

W 2022 roku gmina realizowała także **Moduł II Programu**, którego celem była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. „Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Było to idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Liczba osób korzystających z „opieki na odległość” w 2022r. wyniosła 65 osób. Wykonawcą tej usługi była firma SiDLY sp. z o. o., polski producent opasek telemedycznych i dostawca usług teleopieki. W ramach współpracy zakupiono 65 opasek bezpieczeństwa oraz wykupiono 520 abonamentów (usług obsługi systemu polegającego na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu). Rzeczywista liczba zgłoszeń do dyspozytora Telecentrum wynosiła 73, z tego 72 zgłoszenia zakończyły się udzieleniem wsparcia przez telefon, a jedno zgłoszenie wymagało interwencji służb ratunkowych. Mężczyzna, który poprosił o wsparcie został przewieziony do szpitala, gdzie otrzymał właściwą pomoc.

Na realizację Modułu II Programu pozyskano dofinansowanie w kwocie 45.350,35 zł (słownie: czterdzieści pięć tysięcy trzysta pięćdziesiąt 35/100 złotych), a wydatkowano ją na:

- a) zakup opasek bezpieczeństwa do świadczenia „opieki na odległość” – 35.100,00 zł (słownie: trzydzieści pięć tysięcy sto 00/100 złotych);

- b) zakup usługi obsługi systemu polegającego na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu (abonamenty) – 10.140,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy sto czterdzieści 00/100 złotych).

W aktualnej sytuacji społeczno – gospodarczej, pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej oraz wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów powinna opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze. Działania pracowników pomocy społecznej, to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często są nieadekwatne do oceny sytuacji osoby potrzebującej pomocy, to także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizujących instrumentów wsparcia. W czasie epidemii, w jakim aktualnie się znajdujemy rola pomocy społecznej jest znacznie większa, jak dawniej.

ZADANIA ZLECONE GMINIE

Zadania zlecone gminie obejmują zadania wynikające z przepisów:

- 1) ustawy o pomocy społecznej (art. 18),
- 2) ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- 3) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 4) ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów,
- 5) ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 6) ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 7) ustawy o dodatku osłonowym,
- 8) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+),
- 9) ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 10) ustawy o dodatku węglowym,
- 11) ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

W roku 2022 GOPS realizował dodatkowe zadania związane z n/w ustawami: tj.

- dodatek węglowy w jednorazowej wysokości 3000,00 zł,
- dodatek osłonowy, który był uwarunkowany kryterium dochodowym: 1500,00 zł dla gospodarstw domowych wieloosobowych, 2100,00 zł dla gospodarstw jednoosobowych,
- dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła (pellet drzewny i biomasa – 3000,00 zł, drewno kawałkowe – 1000,00 zł, gaz LPG – 500,00 zł, olej opałowy – 2.000,00 zł)

Dodatek osłonowy wynosił rocznie:

- 1) 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Dodatek osłonowy, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania był kocioł zasilany węglem lub paliwami węglowodnikami wynosił rocznie:

- 1) 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań zleconych w 2022 r.

1) świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny

i „Za życiem”	środki przekazane	6.572.825,00 zł	wykonanie	6.561.425,60 zł
----------------------	-------------------	-----------------	-----------	-----------------

2) składki zdrowotne	środki przekazane	62.561,00 zł	wykonanie	59.297,66 zł
-----------------------------	-------------------	--------------	-----------	--------------

3) świadczenie zdrowotne dla osób nieubezpieczonych	środki przekazane	3.095,95 zł	wykonanie	3.095,95 zł
--	-------------------	-------------	-----------	-------------

4) wynagrodzenie dla

opiekunów prawnych	środki przekazane	34.886,85 zł	wykonanie	34.886,85 zł
---------------------------	-------------------	--------------	-----------	--------------

5) świadczenia wychowawcze	środki przekazane	6.264.300,00 zł	wykonanie	6.231.889,00 zł
-----------------------------------	-------------------	-----------------	-----------	-----------------

6) dodatek osłonowy	środki przekazane	7.260.000,00 zł	wykonanie	7.260.000,00 zł
----------------------------	-------------------	-----------------	-----------	-----------------

7) dodatek węglowy	środki przekazane	1.280.000,00 zł	wykonanie	1.278.908,25 zł
---------------------------	-------------------	-----------------	-----------	-----------------

8) dodatek „inne źródła”	środki przekazane	815.500,00 zł	wykonanie	815.500,00 zł
---------------------------------	-------------------	---------------	-----------	---------------

Dotacja nie została wykorzystana w całości, ponieważ zapotrzebowania i zmiany w budżecie można zgłaszać do 15 listopada każdego roku. W przypadku kiedy rodzic dziecka pracuje poza granicami kraju, decyzję w sprawach świadczeń rodzinnych i wychowawczych wydaje Wojewoda. Środki finansowe były rezerwowane na wypłatę świadczeń, ale decyzje nie zapadły do końca roku.

**Wykorzystanie środków na zadania zlecone w rozbiciu na poszczególne rodzaje zasiłków
w latach 2020 – 2022**

Rodzaj świadczenia	Ilość zrealizowanych świadczeń			Kwoty wypłaconych świadczeń (w złotych)		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	14.751	12.104	11.414	1.707.615,43	1.506.752,25	1.322.779,60
Zasiłki pielęgnacyjne	4.661	4.800	5.016	1.002.186,67	1.035.816,16	1.082.653,00
Świadczenia pielęgnacyjne	1.082	1.218	1.341	1.957.256,80	2.384.742,70	2.812.720,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	293	202	143	178.253,80	124.200,00	86.026,00
Zasiłek dla opiekuna	129	60	36	78.460,00	36.366,00	22.022,00
„Becikowe”	86	94	55	86.000,00	94.000,00	55.000,00
Świadczenia rodzicielskie	479	459	291	490.076,30	429.270,30	259.176,00
Jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł	1	2	0	4.000,00	8.000,00	0,00
Skł. na ubez. społ. - świadczenie pielęgnacyjne	789	1.074	1.048	367.500,00	439.562,63	533.423,00
Skł. na ubez. społ. - specjalny zasiłek opiekuńczy	436	157	78	39.729,00	26.066,42	13.163,00
Skł. na ubez. zdrowotne - świadczenie pielęgnacyjne	236	279	308	38.011,85	48.886,02	56.927,00
Skł. na ubez. zdrowotne - specjalny zasiłek opiekuńczy	233	151	99	12.037,81	8.080,26	4.586,00
Skł. na ubez. społeczne - zasiłek dla opiekuna	77	61	37	13.137,74	9.947,15	6.060,00
Skł. na ubez. zdrowotne - zasiłek dla opiekuna	14	13	3	669,60	636,60	140,00
Fundusz alimentacyjny	1.042	964	792	389.243,13	360.833,00	306.750,00
Świadczenia wychowawcze	28.985	29.257	12.601	14.493.678,17	14.514.301,17	6.231.889,00
Dodatek węglowy	0	0	2.420	0,00	0,00	7.260.000,00
Dodatek „inne źródła”	0	0	470	0,00	0,00	815.500,00
Dodatek osłonowy	0	0	2.890	0,00	0,00	1.278.908,25

Z analizy danych wynika, że znacznie wzrosła liczba świadczeń pielęgnacyjnych oraz zasiłków pielęgnacyjnych. Co świadczy o tym, iż wzrasta liczba osób niepełnosprawnych na terenie gminy. Zdecydowanie maleje liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych. Prawo do zasiłków rodzinnych jest zależne od spełnienia kryterium dochodowego, w tym liczy się uzyskanie dochodu, czy jego utrata w trakcie okresu zasiłkowego stąd zmienna ilość osób uprawnionych do jego pobierania.

Tendencję spadkową wykazuje świadczenie dla opiekunów. Jest to świadczenie, które na mocy ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłku dla opiekunów, wszystkim opiekunom dorosłych osób niepełnosprawnych o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku ze zmianą ustawy o świadczeniach rodzinnych, na ich wniosek został przyznany zasiłek dla opiekuna z wyrównaniem od lipca 2013 r. Obecnie to świadczenie nie jest już przyznawane.

W roku 2022 realizowane były trzy formy świadczenia opiekuńczego: świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 2.119,00 zł miesięcznie; specjalny zasiłek opiekuńczy w wysokości 620,00 zł miesięcznie oraz zasiłek dla opiekuna w wysokości 620,00 zł miesięcznie. Za osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego były opłacane składki na ubezpieczenie zdrowotne i emerytalno – rentowe w przypadku braku prawa do innego tytułu ubezpieczenia.

Nowym rozwiązaniem jest opłacanie składek na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. Dotyczy to osób, które są rolnikami i zaprzestają pracy w gospodarstwie rolnym w tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Stosunkowo nowym świadczeniem z ustawy o świadczeniach rodzinnych, realizowanym od stycznia 2016 r. jest świadczenie rodzicielskie. Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobie, która nie nabyła prawa do zasiłku macierzyńskiego i rodzicielskiego. Przysługuje ono od dnia porodu (przyjęcia dziecka na wychowanie) przez okres jak w przypadku urlopu macierzyńskiego w wysokości 1000,00 zł miesięcznie za pełny miesiąc.

Od listopada 2019 r. kryterium dochodowe dla świadczeń rodzinnych wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie, w przypadku, kiedy członkiem rodziny jest osoba niepełnosprawna wynosi ono 764,00 zł na osobę w rodzinie.

Prawo do zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłku rodzinnego oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych zależne jest przede wszystkim od spełnienia kryterium dochodowego. Natomiast prawo do zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego oraz zasiłku dla opiekuna jest niezależne od osiąganego dochodu.

W roku 2022 Ośrodek nie realizował zadania wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego wynikającego z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, z uwagi na brak wniosków złożonych na w/w świadczenie.

Fundusz alimentacyjny – wykonanie w roku 2022

• Liczba osób uprawnionych do świadczeń alimentacyjnych	105 osób
• Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	206 osób

Kwoty uzyskane od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 112.472,38 zł oraz odsetki 137.596,07 zł, które zostały przekazane do budżetu państwa i na dochody własne wierzyciela.

Rozdział kwoty uzyskanej od dłużników alimentacyjnych – 112.472,38 zł (art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów):

1) przekazane do budżetu państwa	67.483,43 zł
2) przekazane na dochody własne gminy wierzyciela	44.988,95 zł

Tytułem spłaty zaliczki alimentacyjnej uzyskano od dłużników kwotę 25.747,72 zł, w tym 12.873,86 zł przekazano do budżetu państwa i 12.873,86 zł przekazano na dochody własne gminy. Kwoty do budżetu państwa i na dochody własne innych gmin przekazywane są za pośrednictwem gminy.

Od wydanych decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych wniesiono 10 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. W 3 przypadkach SKO uchyliło decyzję tut. Organu i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia, w 5 przypadkach SKO wydało decyzje przyznające, 2 decyzje są nadal rozpatrywane przez SKO.

Kryterium dochodowym uprawniającym do korzystania ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego, od dnia 01.10.2020 r., jest kwota 900,00 zł na osobę w rodzinie. Świadczenia alimentacyjne przysługiwały osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez Sąd, jeżeli egzekucja ich okazała się bezskuteczna.

Od 2016r. do 31.05.2022r. Ośrodek realizował zadania w sprawie świadczenia wychowawczego na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci przyznającym świadczenie do 18 roku życia dziecka. Od 01-06-2022r. Ośrodek realizuje świadczenie wychowawcze jedynie po decyzji Wojewody Dolnośląskiego (sprawy za lata ubiegłe – koordynacja świadczeń)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadanie zlecone wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nakładające na gminę obowiązek wydania decyzji o prawie do świadczeń zdrowotnych dla osób innych niż ubezpieczeni, którzy nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego po spełnieniu określonych w ustawie warunków. Decyzja przyznaje prawo do świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni. W roku 2022 wydano 30 decyzji przyznające prawo do świadczeń zdrowotnych na okres 90 dni dla 30 osób z terenu naszej gminy.

Zadaniem zleconym jest również wypłata wynagrodzenia opiekunom prawnym za sprawowanie opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną. Wynagrodzenie wypłacane jest w wysokości i w okresie ustalonym przez Sąd. W roku 2022 wypłacono wynagrodzenie dla 6 opiekunów prawnym, realizując świadczeń na kwotę 34.51200 zł. Realizacja powyższego zadania wynika z art. 53a ustawy o pomocy społecznej.

W poprzednim roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie zajmował się także przyjmowaniem wniosków na preferencyjny zakup węgla. Zgodnie z ustawą o zakupie preferencyjnym paliwa stałego przez gospodarstwa domowe osoba fizyczna w uprawionym gospodarstwie domowym może kupić od samorządów węgiel kamienny po preferencyjnej cenie. Na terenie naszej gminy istniała możliwość zakupu węgla groszek, kostka oraz orzech w cenie 2.000,00 zł za tonę. W ubiegłym roku do GOPS wpłynęło 928 wniosków o preferencyjny zakup węgla, łącznie na 1262,500 tony. Sprzedażą paliwa stałego zajmowały się 3 punkty na terenie gminy, które ściśle współpracowały z naszym Ośrodkiem. Zadaniem GOPS było przyjęcie wniosku o zakup węgla, rozpatrzenie go oraz wydanie dokumentu uprawniającego do zakupu paliwa stałego po preferencyjnej cenie.

Kryzys ekonomiczny, który w ubiegłym roku zdecydowanie się pogłębił przez sytuację na świecie, dał się wyraźnie odczuć gospodarstwom domowym. Pędząca inflacja nałożyła się z drastycznym wzrostem cen energii, które znacząco poszybowały w górę. Rząd wyszedł z inicjatywą, aby pomóc mieszkańcom za sprawą dopłat do energii w formie dodatku elektrycznego. Zadanie to również było realizowane przez GOPS Żmigród.

W poprzednim roku Ośrodek Pomocy realizował zadanie związane z dodatkiem węglowym, który przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. W w/w rozwiązaniu nie ma kryteriów dochodowych, a dodatek przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel. Warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać do 30 listopada 2022 r. W poprzednim roku złożono 2445 wniosków o w/w świadczenie, z czego 2420 zostało rozpatrzonych pozytywnie.

20 września 2022r. weszła w życie nowa ustawa, która wprowadziła dofinansowanie na inne niż węglowe źródła ogrzewania. To zadanie także było realizowane przez GOPS. Z dodatku mogły skorzystać gospodarstwa domowe, w których głównym źródłem ogrzewania jest:

- kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- kocioł olejowy.

Warunkiem koniecznym do uzyskania dodatku było uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków tzw. CEEB. Źródło ogrzewania musiało być zgłoszone do dnia 11 sierpnia 2022 r. albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Gospodarstwu wieloosobowemu przysługiwał tylko jeden dodatek. W przypadku gdy w gospodarstwie wieloosobowym wniosek o dodatek złożyła kilka osób, świadczenie otrzymała ta osoba, która pierwsza złożyła wniosek.

Dodatek przyznawany był w kwocie:

- **3 000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego,
- **1 000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym,
- **500 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,
- **2 000 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

W minionym roku realizowaliśmy zadania związane z ustawę o dodatku osłonowym. Był to kluczowy element rządowej Tarczy Antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Przysługiwał on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. W poprzednim roku wypłaciliśmy 1.278.908,25 zł w formie w/w dodatków.

Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi 1000 zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1500 zł. Aby uzyskać dodatek elektryczny w podwyższonej kwocie, do wniosku należy dołączyć rozliczenie z przedsiębiorstwem energetycznym, potwierdzające zużycie energii elektrycznej w 2021 r. przekraczające 5 MWh. Kolejnym warunkiem koniecznym do otrzymania dodatku elektrycznego jest uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB). We wniosku trzeba oświadczyć m.in., że gospodarstwo nie korzysta z dodatku węglowego, ani innych dodatków przewidzianych w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła. Dodatek elektryczny nie przysługuje gospodarstwom domowym, które posiadają mikroinstalację OZE, której produkcja jest rozliczana zgodnie z ustawą o OZE. W 2022r. złożono 29 wniosków o w/w dodatek. W związku z brakiem otrzymania w ubiegłym roku dofinansowania, nie wypłacono żadnych środków finansowych dla mieszkańców. Wnioski z 2022r. zostały zrealizowane w 2023 roku.

ZADANIA ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJENYM

NA UKRAINIE

Czas po 24 lutego 2022 roku to chyba najtrudniejszy test dla wspólnoty euroatlantyckiej po 1989 roku. Historia powiedziała „sprawdzam” i kilka państw tego egzaminu nie zdało. Pociuszające jest za to, że niemała liczba krajów zachowała się „jak trzeba”, a wśród nich znajduje się Polska. W tym kluczowym momencie swojej historii Ukraina nie została sama i ma niemało godnych zaufania partnerów. Zapewnienie pomocy i wsparcia obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywatelom Ukrainy posiadającym Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej należało do zadań gminy, które w 2022r. były realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Specustawa o pomocy obywatelom Ukrainy jest specyficznym aktem prawnym. Poza szybkim uchwaleniem, co było niezbędnym wymogiem do stworzenia legalnych form instytucjonalnej pomocy, musimy mierzyć się z licznymi jej nowelizacjami.

Dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej specustawa przewidziała szereg zadań – i tych, których realizacja nie przynosi większych problemów interpretacyjnych, i tych nowych, trudnych, z którymi należało się mierzyć na bieżąco. Kluczowe uprawnienia uciekinierów wojennych z Ukrainy o legalnym statusie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej realizowane przez GOPS to jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy spełniających warunek określony w art. 2 ust.1 specustawy (legalny pobyt od 24 lutego 2022 r. i posiadanie numeru PESEL o statusie UKR), świadczenia z pomocy społecznej ze szczególnym naciskiem na dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach oraz świadczenia rodzinne. W natłoku obowiązków i odczytywania coraz to nowszych regulacji specustawy – bo większość nowelizacji przyniosła zmiany właśnie w obszarach, które leżą w kręgu działań pomocy społecznej – niejednokrotnie zadawaliśmy sobie pytania, jak mierzyć się ze szczególnymi przypadkami, których rozstrzygnięcie przypadło nam w udziale. Na wiele z tych pytań odpowiedzi znajdowały się wprost w samej ustawie, jednak czasem niezbędne było działanie intuicyjne, ponieważ brakowało kompleksowych komentarzy, na których często bazujemy, nie istniało też orzecznictwo sądowo – administracyjne, z którego również często czerpiemy wytyczne do procedowania. Ratio legis niektórych regulacji ustawowych również próżno było szukać w uzasadnieniach do poszczególnych ustaw – w przypadku specustawy są one bowiem bardzo lakoniczne. Jediną pomocą, jaką przygotowało Ministerstwo Rodziny

i Polityki Społecznej, były pojawiające się wytyczne do realizacji poszczególnych zadań. W okresie przybywania do naszej gminy obywateli Ukrainy mierzyliśmy się z szeregiem trudnych zadań. To my byliśmy koordynatorem wszelkiej pomocy na terenie gminy. Organizowaliśmy noclegi dla osób przybyłych, odbieraliśmy telefony od mieszkańców, którzy chcieli pomóc oraz od obywateli Ukrainy oczekujących pomocy. Codziennie odwiedzaliśmy punkty zbiorowego zamieszkania w świetlicy wiejskiej w Garbcach oraz w OSiR Żmigród. Byliśmy w stałym kontakcie z innymi placówkami, jednostkami organizacyjnymi oraz organizacjami pozarządowymi, które działały celem wsparcia naszych wschodnich sąsiadów. Organizowaliśmy zbiórki żywnościowe oraz zbiórki artykułów higienicznych, które później były wydawane przez mieszkańców gminy dla przybyłych do nas obywateli Ukrainy. Często towarzyszyliśmy osobom przybyłym ze wschodu w sytuacjach dnia codziennego, podpowiadaliśmy gdzie i w jaki sposób mogą szukać pomocy i wsparcia.

Wartość finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa lub państwowych funduszy celowych zrealizowanych w 2022r. to:

1. świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne – **80.992,00 zł**
2. zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży – **286,18 zł**
3. jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300,00 zł – **162.900,00 zł**
4. świadczenie za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia (40,00 zł) – **1.516.520,00 zł**
5. bezpłatna pomoc psychologiczna – **13.639,28 zł**
6. zasiłki stałe – **1.800,00 zł**
7. zasiłki celowe – **1.950,00 zł**
8. zasiłki okresowe – **6.117,42 zł.**

Misją Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żmigrodzie jest łagodzenie trudnej sytuacji osób i rodzin nie tylko w formie materialnej ale również poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób, rodzin, pracy poprzez grupę, aktywizowania społeczności lokalnej.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby. Wynika z nich, iż pomoc finansowa choć nadal ważna – nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mają działać aktywizująco i integrująco na lokalną społeczność.

Rok 2023 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (Sądy, Policja, ochrona zdrowia, oświata, innych jednostek organizacyjnych), organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

W celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, realizowane były nowe programy i wykonywane nowe zadania.

Analiza realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żmigrodzie zadań przedstawionych w sprawozdaniu za rok 2022 pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej i zaplanować dalsze działania. Do najpilniejszych zadań należy:

1. stałe monitorowanie bieżącej sytuacji mieszkańców i podejmowanie działań zmierzających do udzielania doraźnej pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych;
2. prowadzenie diagnozy sytuacji życiowej mieszkańców;
3. kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb umożliwiających życie odpowiadające godności człowieka;
4. zintensyfikowanie pomocy dziecku i rodzinie w szczególności wsparcie psychologiczne, praca socjalna, pomoc asystenta rodziny;
5. prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób

dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”;

6. zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych;

7. szkolenie pracowników i umożliwienie im podnoszenie kwalifikacji zawodowych;

8. zabezpieczenie środków finansowych na zapewnienie opieki całodobowej osobom, które jej wymagają tj. w domach pomocy społecznej, oraz osobom bezdomnym w schroniskach dla osób bezdomnych;

9. wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin i opiekunów poprzez realizację różnego rodzaju programów skierowanych do tej grupy społecznej;

10. dalsze wsparcie obywateli Ukrainy przebywających na terytorium naszego kraju.

Bardzo ważna jest realizacja planowanych wydatków, ale również i realizacja inwestycji społecznych, a polityka osłonowa powinna przechodzić w politykę aktywizacyjną. Sektor publiczny w tym GOPS pełni rolę koordynatora, jak i organizatora usług, dlatego też staramy się, aby nasze działania odpowiadały potrzebom jakie diagnozujemy przy wykonywaniu codziennej pracy.

Z ul. Gwiazdzenia 8UKMIO 182A
DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zmirodzie
Ewelina Kondracka
mgr Ewelina Kondracka